

TÜRKİYE’NİN ALGILARI ARAŞTIRMASI

2015

G | M | F

The German Marshall Fund
of the United States

STRENGTHENING TRANSATLANTIC COOPERATION

© 2015 The German Marshall Fund of the United States (Marshall Fonu) Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü izin alınmadan kullanılamaz ve çoğaltılamaz. İzin işlemleri için lütfen Marshall Fonu ile iletişime geçiniz.

Marshall Fonu

Hatır Sokak 27/1 G.O.P

06690 Ankara

Türkiye

T: 0312 4474080

F: 0312 4474048

E: info@gmfus.org

Marshall Fonu Amerika-merkezli kaynak yaratan, tarafsız bir politika ve düşünce kuruluşudur. Marshall Fonu, Almanya parlamentosunun Marshall Yardımı'na müteşekkir olmasından ötürü vermiş olduğu bir hibe ile 1972 yılında kurulmuştur ve kamu politikasına yönelik faaliyetlere ve projelere destek vermektedir. Marshall Fonu'nun misyonu, Marshall Yardımı'nın anısına, Amerika Birleşik Devletleri ile Avrupa arasındaki fikir alışverişi ve işbirliğini geliştirmektir. Vaşington'daki merkezine ek olarak Avrupadaki ofisleri Ankara, Belgrat, Berlin, Brüksel, Bükreş, Paris ve Varşova'da yer almaktadır. Ayrıca, Bratislava, Torina ve Stokholm'de temsilcileri mevcuttur.

TÜRKİYE’NİN ALGILARI ARAŞTIRMASI 2015

Giriş	1
Araştırma Yöntemi	2
Ekonomi ve İç Meseleler	3
Uluslararası İlişkiler.	5
Uluslararası Kurumlara Güven Eksikliği	6
Türk-Amerikan İlişkileri	6
Uluslararası Liderlik Hakkında Bölünmüş Görüşler	7
NATO’nun Önemi Konusunda Kararsızlık	7
AB Üyeliğine Dair Olumlu Görüşler.	8
Dış Politika ve Güvenlik.	9
Suriye ve IŞİD İlişkisi: Karışık Görüşler	10
İran: Dost mu, Düşman mı?	11
Göç.	12

Türkiye zor zamanlardan geçmektedir. Siyasi cephede, 7 Haziran 2015 seçimleri, hem Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) hükümetinin parlamentodaki çoğunluğu kaybetmesine, hem de parlamentonun kilitlenmesine neden olmuştur. Parlamentodaki partilerin hükümet kuramaması nedeniyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yetkisini kullanarak Kasım ayında erken seçim yapılmasını talep etmiştir. Aynı süreçte, Türkiye ekonomik krizin etkisini yaşamaya devam etmektedir: büyüme oranları yıllık yüzde 2.5 ile düşük seyretmeye devam ederken, Türk Lirası'nın değer kaybı sürmektedir. Tüketici Güven Endeksi, en son 2009 mali krizinde görülen düzeylere gerilemiştir

Dış politika ve güvenlik cephelerinde de durum pek parlak değildir. Irak ve Suriye'deki kaos yayılarak Türkiye'yi tehdit etmeye devam etmektedir. Irak ve Şam İslam Devleti (İŞİD) Türkiye'de terörist saldırılar gerçekleştirmeye başlamış ve Türkiye ile PKK arasındaki ateşkes de sona ermiştir. Bu gelişmelere yanıt olarak Türkiye, İncirlik Hava Üssü'nü ABD hava kuvvetlerine açmış, İŞİD'e karşı hava saldırılarını başlatmış, ABD ile koordineli olarak İŞİD'e karşı verilen mücadeleye aktif şekilde katılmayı kabul etmiş ve Suriye'de İŞİD'e, Irak'ta PKK'ye karşı hava saldırıları düzenlemiştir. Mülteci krizi de Türkiye için önemli meselelerden biri olmaya devam etmektedir. Türkiye'nin ev sahipliği yaptığı Suriyeli mültecilerin resmi sayısı 1.7 milyona ulaşmış ve Türkiye Suriyeli mülteciler için bu güne dek 5.6 milyon ABD doları harcama yapmıştır.

Türkiye'nin Algıları Araştırması, bu nefes kesen gelişmelerin Türkiye kamuoyunun gerek iç, gerek dış politika algısına nasıl yansındığını ortaya koymaktadır. Bu yıl ilk kez düzenlenmiş olmasına rağmen *Türkiye'nin Algıları Araştırması*'nın bulguları, Marshall Fonu'nun (GMF) 2003 – 2014 yılları arasında gerçekleştirdiği Transatlantik Eğilimler araştırması ile karşılaştırılabilir niteliktedir. Bu araştırmanın bulguları GMF'nin hem kendi uzmanlarının hem de Türkiye'de yaşayan uzmanların katkılarıyla hazırladığı On Turkey yazı dizisi aracılığıyla da geniş ölçüde irdelenecektir. Bu araştırmanın Türkiye'deki gelişmelerin analizi açısından değerli bir katkı sağlamasını ümit etmekteyiz.

1 Araştırma Yöntemi

Türkiye'nin Algıları Araştırması 2015, Ankara'daki Amerikan Büyükelçiliği'nin finansal desteği ile GMF tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın soruları GMF Ankara Ofisi çalışanları ve merkezi İstanbul'da bulunan bağımsız bir araştırma kuruluşu olan Infakto RW çalışanlarından oluşan bir proje ekibi tarafından hazırlanmıştır.

Araştırmanın saha çalışması, 4 Temmuz ile 13 Temmuz 2015 tarihleri arasında 1018 kişi ile yapılan yüz yüze mülakatlar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Örneklem çerçevesi yetişkin Türklerin çapraz bir kesitini temsil edecek şekilde tasarlanmış ve çoklu aşamalı tabakalı örnekleme yoluyla 16 ilde ve 125 mahallede gerçekleştirilmiştir. Tam rastsal örnekleme yöntemi varsayımı ile söz konusu örneklem büyüklüğü artı/eksi üç yüzde puanı hata marjına neden olmuştur.

ÖRNEKLEMİN BÖLGELER ARASINDA DAĞILIMI

NUTS1 Kodu	Bölgeler	NUTS2 Kodu	Alt Bölgeler	Seçilmiş İller	Mülakat Sayısı
TR1	İstanbul			İstanbul	188
TR2	Batı Marmara			Tekirdağ	45
TR3	Ege	TR31 (SRU)	İzmir	İzmir	48
		TR32 & TR33	Aydın & Manisa	Manisa	80
TR4	Doğu Marmara	TR41	Bursa	Bursa	101
TR5	Batı Anadolu	TR51 (SRU)	Ankara	Ankara	64
		TR52	Konya	Konya	32
TR6	Akdeniz	TR61	Antalya	Antalya	31
		TR62 & TR63	Adana & Hatay	Adana	88
TR7	Orta Anadolu			Kayseri	56
TR8	Batı Karadeniz			Samsun	58
TR9	Doğu Karadeniz			Trabzon	32
TRA	Kuzeydoğu Anadolu			Erzurum	32
TRB	Ortadoğu Anadolu			Malatya	58
TRC	Güneydoğu Anadolu	TRC1	Gaziantep	Gaziantep	41
		TRC2 & TRC3	Şanlıurfa & Mardin	Diyarbakır	64
TR	TÜRKİYE	Toplam			1,018

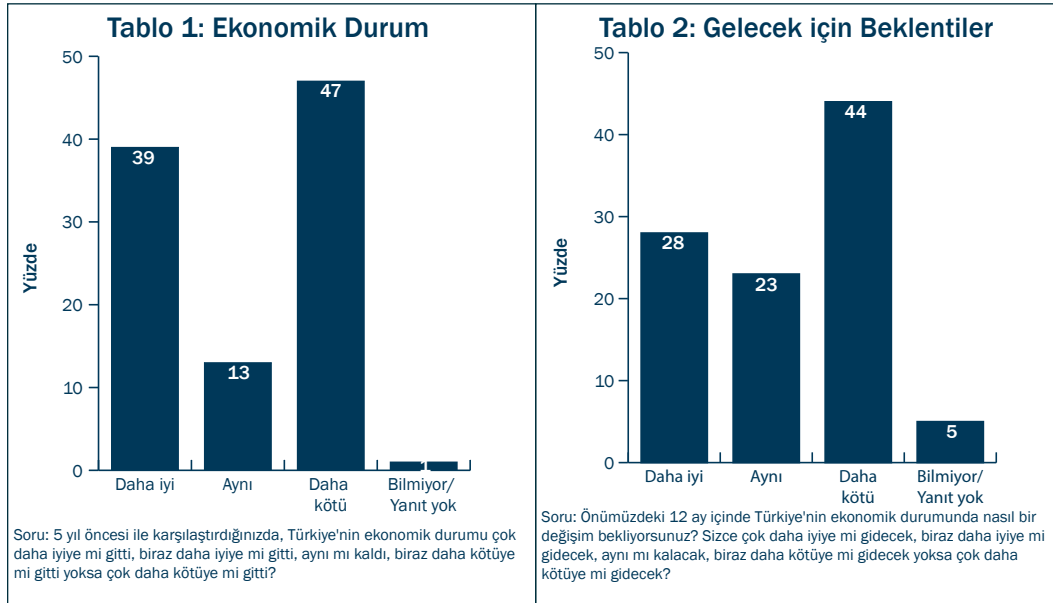
2 Ekonomi ve İç Meseleler

Türkiye'deki hava oldukça kasvetlidir. Üç yıldan beri gerileyen ekonomik büyümeye ek olarak yaşanan devalüasyon ve hem sınırlarda hem de ülke içinde artan şiddet ve kaos Türklerin kötümser ve memnuniyetsiz olmasının nedenleri arasındadır. Türk halkı memnuniyetsizliğini, Haziran 2013'te Gezi Parkı protestolarıyla ve Aralık 2014'te patlak veren yolsuzluk iddiaları karşısında verdiği sert tepkiyle ortaya koymuştur.

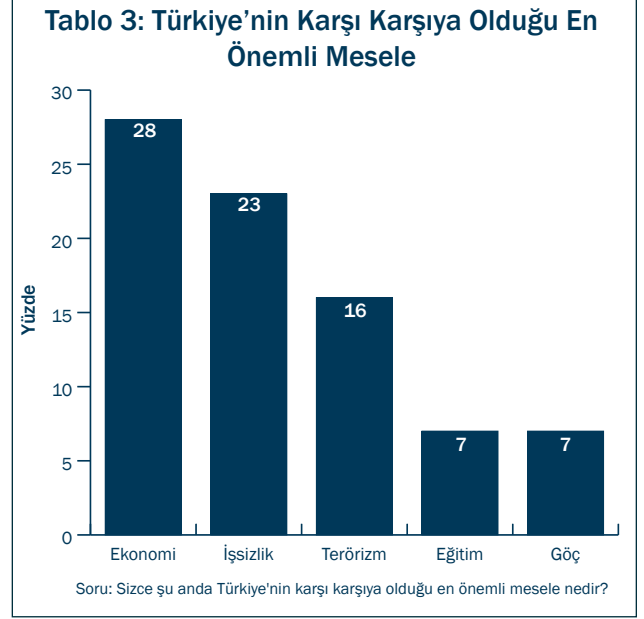
Ülkenin genel gidişatına dair algılar vatandaşların 7 Haziran 2015 seçimlerinde verdiği oylar ile az önce gözlemlenmiştir. Bu seçimlerde iktidarda bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi, 2011 seçimlerinde aldığı %50 oya kıyasla, 9 yüzde puanı oy kaybetmiştir. Ülkenin genel olarak gidişatı sorulduğunda yanıt verenlerin %42'si Türkiye'nin doğru yolda olduğu şeklinde yanıt verirken, %55 ülkenin yanlış yolda olduğunu belirtmiştir. Yanıt verenlerin %67'si ise mevcut ekonomik krizden olumsuz etkilendiğini belirtirken, sadece %30 ekonomik krizden etkilenmediğini beyan etmiştir.

Ekonominin hem geçmişteki performansına dair algılar hem de yakın geleceğine yönelik beklentiler oldukça karamsardır. Yanıt verenlerin yüzde kırk yedisi ekonominin son beş yılda daha kötü hale geldiğini söylerken, %39 daha iyi olduğunu belirtmiştir. Ailelerinin ekonomik durumuna dair soru sorulduğunda ise %43 son beş yılda daha kötü hale geldiğini belirtirken, %29 daha iyi hale geldiğini söylemiştir.

Önümüzdeki oniki ay hakkındaki görüşler sorulduğunda, yanıt verenlerin %44'ü Türkiye'nin ekonomik durumunun daha kötüye gideceğini söylerken, %28 daha iyiye gitmesini beklediğini belirtmiştir. Benzer şekilde, yanıt verenlerin %38'i ailelerinin ekonomik durumunun gelecek oniki ayda daha kötüye gideceğine inandığını belirtirken, %24 daha iyiye gitmesini beklediğini söylemiştir.

Türkiye'nin karşı karşıya olduğu en önemli meselenin ne olduğu sorulduğunda yanıt verenlerin çoğu ya ekonomi (%28) ya da işsizlik (%23) demiştir. Bunları %16 ile terörizm, %7 ile eğitim ve %7 ile göç diyenler takip etmiştir.

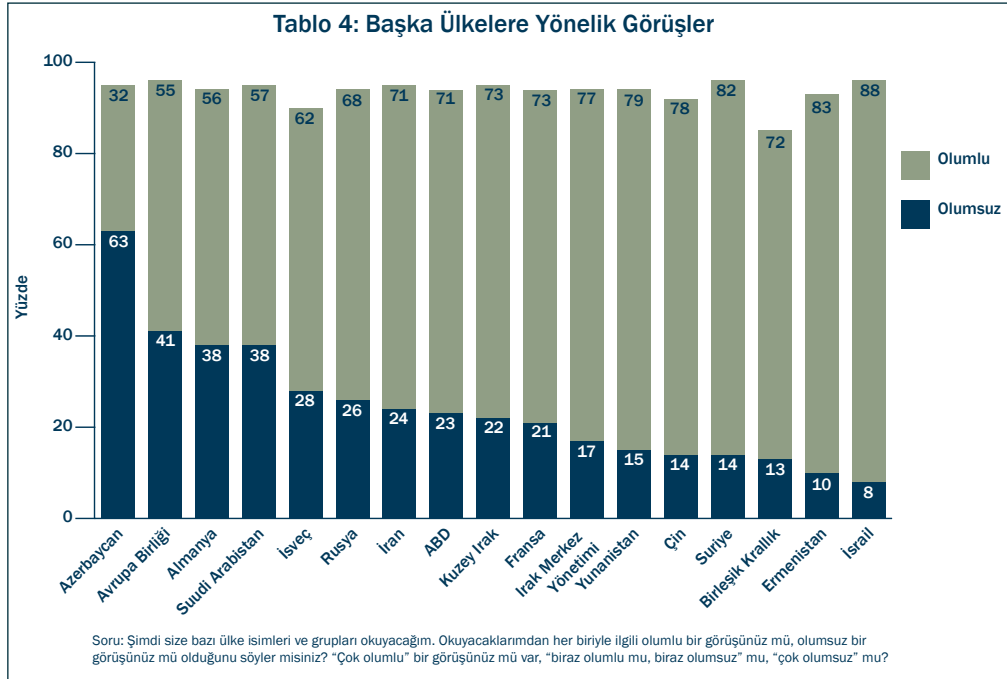

3 Uluslararası İlişkiler

Türkiye, 1952 yılından beri NATO'nun üyesidir ve 1963 yılından beri de, o zamanlar Avrupa Ekonomik Topluluğu olarak adlandırılan, Avrupa Birliği'ne aday üye statüsündedir. Ancak Türkiye kamuoyunun, müttefikler ve uluslararası kuruluşlar da dahil olmak üzere diğer ülkelere karşı tutumu, güvensizlikle tanımlanabilir ki, bu uluslararası ilişkiler çevrelerinde kullanılan "Türkiye'nin yalnızlığı" kavramını haklı çıkarır niteliktedir. Türkiye'nin en önemli ortağının kim olduğu sorulduğunda yanıt verenlerin %50'si kesin bir cevap verememiş; %41 bilmediğini, %9 da Türkiye'nin yakın bir ortağı olmadığını söylemiştir.

Araştırmaya katılanlar, Azerbaycan gibi Türkiye ile akrabalık bağları olan ülkeler dışındakiler için genellikle olumsuz görüş sahibi olduklarını ifade etmişlerdir. Yanıt verenlerin %63'ü Azerbaycan hakkında olumlu görüşe sahiptir. Azerbaycan'ı Avrupa Birliği (%41) ve Almanya (%38) takip etmektedir. Stratejik bir müttefik olan ABD için olumlu görüş ifade edenlerin oranı sadece %23'tür.

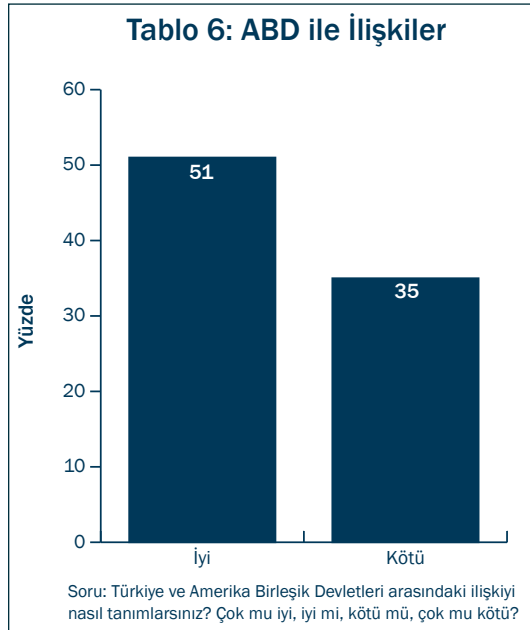
Kamoyunun diğer ülkelere dair olumsuz görüşleri ülkenin komşularının bir çoğunu da içermektedir. Rusya, komşu ülkeler arasında Azerbaycan'dan sonra en olumlu algılanan ülke olsa da, sadece %26 tarafından olumlu algılanmaktadır. İran ve Kuzey Irak %20'nin üstünde olumlu görüş ile Rusya'yı takip etmektedir. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi için yanıt verenlerin %22'si olumlu düşünmektedir. Bu oran, Merkezi Irak Hükümeti için olumlu düşünenlerin oranından (%17) biraz fazladır. Diğer iki komşu ülke olan Yunanistan ve Suriye için olumsuz düşünenlerin oranı benzerlik göstermektedir (sırasıyla %15 ve %14). Türkiye'nin en yakın komşuları olan Ermenistan ve İsrail yanıt verenlerin haklarında en olumsuz düşündüğü ülkelerdir (sırasıyla %10 ve %8).

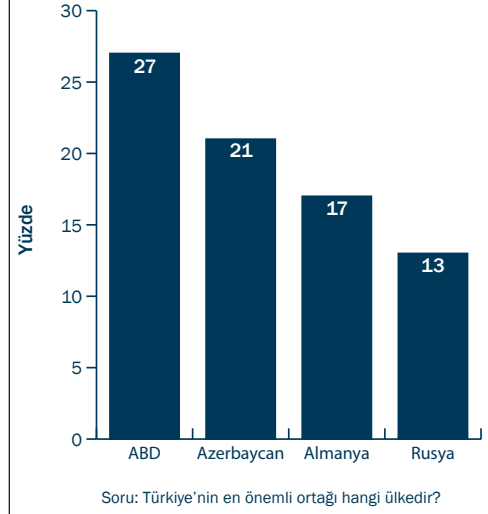
ULUSLARASI KURUMLARA GÜVEN

Diğer ülkeler hakkında olumsuz düşünmekle beraber Türkler genel olarak uluslararası kurumlara da güven duymamaktadır. En çok güvenilen kurumlar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (%44) ve İslam İşbirliği Teşkilatı (%39) olarak kaydedilmiştir. Avrupa Birliği (%39) ise en fazla güvenilen üçüncü uluslararası kurumdur. En önemli uluslararası kurumlar arasında yer alan NATO ve Birleşmiş Milletler, yanıt verenlerin sadece üçte biri tarafından güvenilir olarak nitelendirilmiştir. Bu iki kurum yanıt verenlerin sadece %26'sının güvenilir bulunduğu Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'ndan biraz daha iyi bir konumdadır. Uluslararası finansal kurumlara duyulan güven daha da düşük düzeydedir. Yanıt verenlerin sadece dörtte biri Dünya Bankası'na güvendiğini söylerken, IMF söz konusu olduğunda bu rakam %16'ya düşmektedir.

Türklerin çoğunluğu ülkelerinin stratejik ortağını teşhis edemiyorken, ABD diyenler, bir stratejik ortak belirleyebilenler arasında en yüksek orana sahiptir (%27). ABD'yi, %21 ile Azerbaycan, %17 ile Almanya ve %13 ile Rusya izlemektedir. Bu yanıtlar göstermektedir ki soruların kişisel izlenimler yerine stratejik ilişkileri sorgulayacak şekilde tasarlanması yanıtları değiştirmekte ve ABD gibi hakkında az olumlu görüş bildirilen bir ülke bile en önemli ortak olarak görülebilmektedir.

Tablo 5: Türkiye'nin Önemli Ortakları

Türkiye'nin Algıları, Türklerin Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği veya Rusya'nın küresel liderlik rolüne dair olumsuz görüşlerini de ortaya koymaktadır. Türklerin sadece %29'u, AB'nin liderlik rolüne sıcak bakarken, ABD ve Rus liderliğini isteyenlerin oranı sırasıyla %26 ve %22 olmuştur.

TÜRK-AMERİKAN İLİŞKİLERİ

Türkiye'de Obama'nın dış politikayı ele alış şekline verilen destek, kendisine duyulan güvenden daha fazla değildir. Yanıt verenlerin sadece %29'u Obama yönetiminin dış

politikasını onayladığını söylemektedir. Onay, Rusya ile ilişkilerin yürütülme şekli sorulduğunda %22'ye, genel olarak Orta Doğu ile ilişkilerin yürütülme şekli sorulduğunda %17'ye, özellikle İsrail - Filistin meselesinin ele alınış şekli sorulduğunda ise %13'e gerilemiştir.

Türkiye'de Amerika Birleşik Devletleri'nin popülerliği ve Başkan Obama'nın dış politikayı ele alış şekline verilen destek düşük seviyelerde olsa da, ABD - Türkiye ilişkilerinin durumuna dair algılar oldukça olumludur.

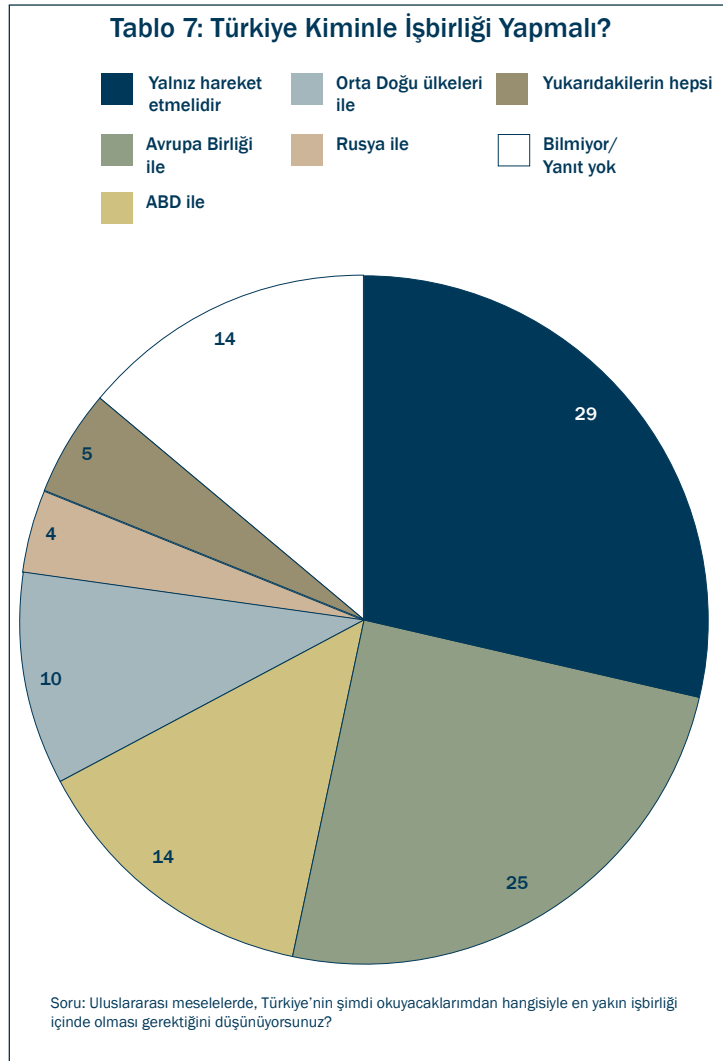
Yanıt verenlerin yarısından biraz fazlası (%51), ABD - Türkiye ilişkilerinin iyi olarak nitelenirken, %35 ilişkilerin kötü durumda olduğuna inanmaktadır.

ULUSLARARASI LİDERLİK HAKKINDA GÖRÜŞ AYRILIĞI

Uluslararası ilişkiler söz konusu olduğunda yanıt verenler, Türkiye'nin tek taraflı hareket etmesini tercih etmektedir. Türkiye'nin uluslararası konularda kiminle işbirliği yapması sorulduğunda %29 Türkiye'nin yalnız hareket etmesi gerektiğini söylemektedir. Öte yandan, %25 Türkiye'nin Avrupa Birliği ülkeleri ile işbirliği yapmasını isterken, %14 ABD'yi tercih etmiştir. Bu iki oran bir araya getirildiğinde batı ülkeleriyle işbirliği yapmayı tercih edenlerin oranı %39'a varmaktadır. Yanıt verenlerin %10'u Türkiye'nin Orta Doğu ülkeleri ile işbirliği yapmasını isterken, sadece %4 Rusya'yı tercih etmiştir.

NATO HALEN ÖNEMLİ Mİ?

NATO'nun Türkiye'nin güvenliği açısından hala önemli olup olmadığı

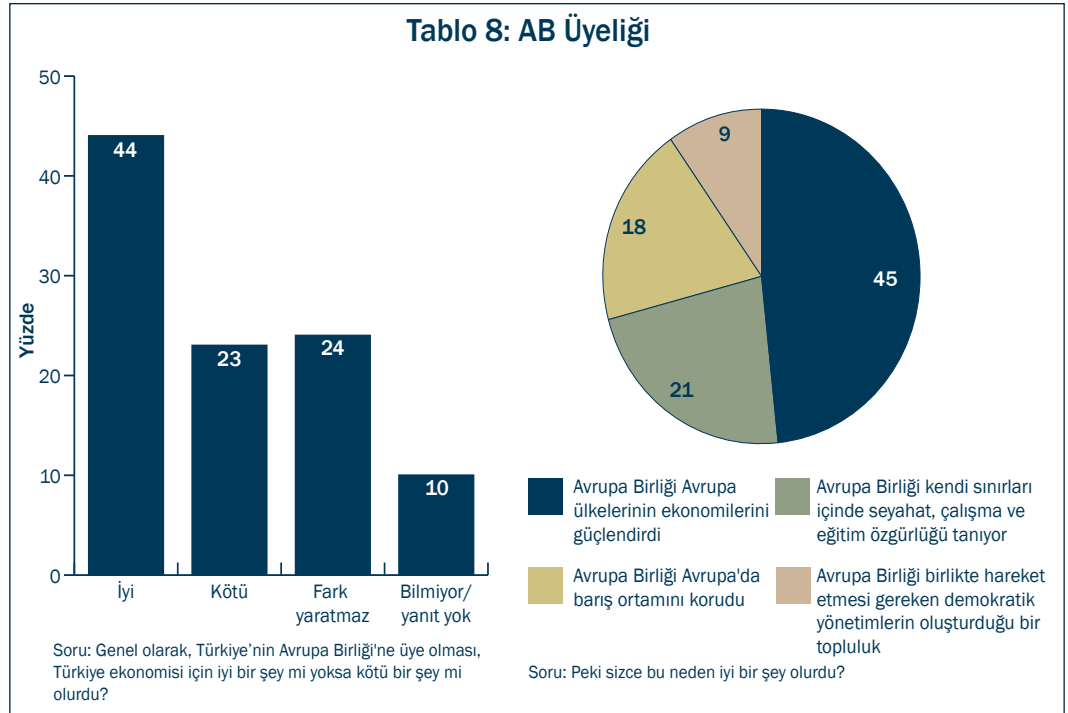
konusunda da yanıt verenler arasında görüş ayrılığı bulunmaktadır. Yanıt verenlerin %38'i, NATO'nun hala gerekli olduğuna inanırken, %35 artık gerekli olmadığını düşünmektedir. "Hiç fikrim yok / Cevap yok" oranının (%27) yüksek düzeyde seyretmesi, Türkiye kamuoyunda NATO'nun rolü hakkında farkındalığın düşük olmasının bir göstergesi olabilir.

Türkiye'nin Algıları, NATO'nun Avrupa dışındaki operasyonlarına yönelik desteğin de az olduğuna işaret etmektedir. Yanıt verenlerin %41'i, NATO'nun Avrupa'nın sınırlarının savunulmasına yönelik rolünü desteklerken, "Afganistan gibi yerlerde istikrarı sağlamak" söz konusu olduğunda destek düzeyi %35'e, "başka ülkelerin kendilerini savunmalarına yönelik silah veya eğitim sağlamak" söz konusu olduğunda %32'ye ve ABD ile Avrupa dışında askeri operasyonlar düzenlenmesi söz konusu olduğunda %30'a düşmektedir.

AB ÜYELİĞİNE YÖNELİK GÖRÜŞLER HALEN OLUMLU

Daha önceden de belirtildiği gibi Türkler genellikle başka ülkeler ve ülke grupları hakkında olumsuz görüşlere sahiptir; ancak Avrupa Birliği söz konusu olduğunda bu durum daha az göze çarpmaktadır. Yanıt verenlerin %41'i AB için olumlu düşündüğünü söylerken, yanıt verenlerin %44'ü de Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğinin Türk ekonomisi için iyi olacağını belirtmektedir. AB üyeliğinin Türk ekonomisi için kötü olacağını düşünenler ise %23'te kalmıştır.

Avrupa Birliği üyeliğinin Türk ekonomisi için iyi olacağına inandığını söyleyenlere bunun gerekçesi de sorulmuştur. Olası seçenekler listesi içinde yanıt verenlerin %45'i "Avrupa Birliği'nin Avrupa ülkelerinin ekonomilerini güçlendirdiğini", %21'i "Avrupa Birliği'nin sınırları

dahilinde seyahat, çalışma ve eğitim özgürlüğü tanıdığını”, %18 “Avrupa Birliği’nin Avrupada barışı ortamını koruduğunu” ve %9 da “Avrupa Birliği’nin beraber hareket etmesi gereken demokratik yönetimlerin oluşturduğu bir topluluk olduğunu” söylemişlerdir.

Benzer şekilde, Avrupa Birliği üyeliğinin Türkiye ekonomisi için kötü olacağına inananlara da bunun nedenleri sorulmuştur. Olası seçenekler listesi içinde yanıt verenlerin %32’si “Avrupa Birliği’nin Türk ekonomisine zarar verdiğini”, %23 “Avrupa Birliği’nin Türk kültürüne zarar verdiğini”, %20 “Avrupa Birliği’nin demokratik olmadığını” ve %12 “Brüksel’in elindeki yetkinin çok fazla olduğunu” söylemişlerdir.

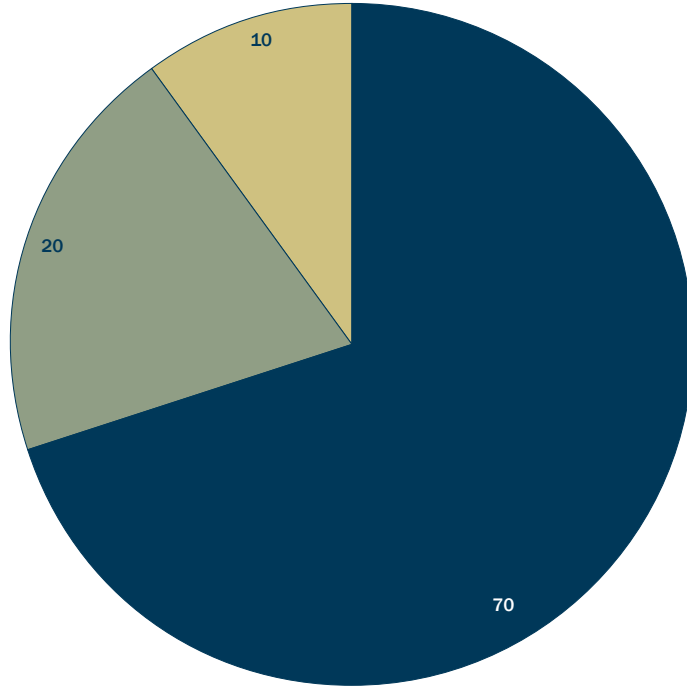
DIŞ POLİTİKA VE GÜVENLİK

Türkiye son on yılda dış politikada aktif bir dönem yaşamaktadır ve dış politika genel siyasi tartışmalar içerisinde en önde gelen konulardan biri haline gelmiştir. Bu süre zarfında Türkiye, bölgesel bir yumuşak güç ve İslam dünyası için bir esin kaynağı olmayı hedeflemiştir. Ancak Arap Baharı’nın başlamasıyla birlikte Türkiye’nin etrafındaki görece istikrarlı ve barışçıl stratejik ortamın yerini kaos içinde bir bölge almıştır ve bu durumun Türkiye’nin güvenliği açısından çok ciddi sonuçları bulunmaktadır.

Araştırma, Türk kamuoyunda dış politikayla ilgili olarak güçlü bir izolasyonist eğilimi de gözler önüne sermiştir. Yanıt verenlerin yüzde yetmiş, Türkiye’nin ilk önce kendi iç sorunlarıyla ilgilenmesini isterken, sadece %20’si Türkiye’nin Orta Doğu, Balkanlar ve Orta Asya’da daha aktif bir rol oynamasını talep etmektedir. Yanıt verenlerin çoğunluğu (%51) mevcut dış politikayı onaylamazken, %41 onay vermektedir. Onaylayanların yüzdesi belirli politika alanlarından söz edildiğinde daha da düşmüştür. Türk Hükümeti-

Tablo 9: Türkiye Hangi Sorunlara Odaklanmalı?

■ İç sorunlar ■ Ortadoğu, Balkanlar ve Orta Asya ■ Bilmiyor/Yanıt yok

Soru: Bazı insanlar Türkiye’nin Ortadoğu, Balkanlar ve Orta Asya’da etkin bir rol oynaması gerektiğini düşünürken, bazıları da Türkiye’nin öncelikle kendi iç sorunlarını halletmesi gerektiği kanısındadır. Sizin görüşünüz bu ikisinden hangisine daha yakındır?

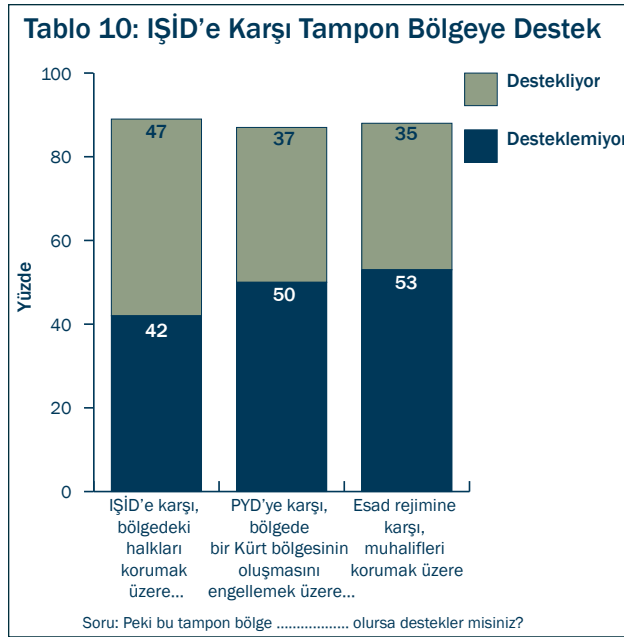
t'nin Rusya ile ilişkileri yürütme şekli yanıt verenlerin %38'i tarafından onaylanırken, komşu ülkelere yönelik politikalar yanıt verenlerin %35'i ve göç politikası da yanıt verenlerin %32'si tarafından onaylanmıştır.

Türk dış politikasının belirli alanlara katkısı sorulduğunda yanıt verenlerin %40'ı Türk şirketleri için iş fırsatlarını geliştirdiğini söylerken, %51 bu görüşe katılmamıştır. Yanıt verenlerin yüzde otuz sekizi hükümetin dış politikasının Türkiye'nin liderlik rolüne katkıda bulunduğunu belirtmiş, ancak %54 bu görüşe katılmamıştır. Son olarak, %36 hükümetin dış politikasının

Batı dünyası ile ilişkileri iyileştirdiğini söylemiş; %55 buna karşı çıkmıştır.

SURİYE VE İŞİD: MÜDAHALE KONUSUNDA BÖLÜNmüş GÖRÜŞLER

Yanıt verenlerin çoğunluğu (%57) Suriye'de Esad rejimine karşı mücadele veren kuvvetleri destekleyecek bir askeri müdahaleye karşı çıkmakta; %29 askeri müdahaleyi desteklemektedir. Böylesi bir askeri müdahale olması durumunda Türkiye'nin ne yapması gerektiği sorulduğunda %37 Türkiye'nin tamamen bu işin dışında kalması gerektiğini söylerken, %30 Türkiye'nin askeri olmayan yollarla bu müdahaleyi desteklemesi gerektiğini ve %17 de Türkiye'nin aktif

şekilde koalisyona katılması gerektiğini belirtmiştir.

Türkiye'nin bir tampon bölge oluşturmak üzere Suriye'ye birlik yollaması fikri, bölge halkının İŞİD'e karşı korunmasını gerektiren bir durum olması hariç tutulduğunda, Türk halkı tarafından desteklenmemektedir. Genel olarak sorulduğunda yanıt verenlerin sadece %29'u tampon bölge fikrini desteklemektedir. Sorular detaylandırıldığında %35, Suriyeli muhalifleri Esad rejimine karşı korumak için Türk birliklerinin tampon bölgeye katılmasını destekleyeceğini belirtmiştir. %37, bölgede bir Kürt bölgesinin oluşmasını engellemek için PYD'ye karşı bir tampon bölge oluşturulmasını destekleyeceğini söylemiştir. Çoğunluk, hangi senaryo geçerli olursa olsun birlik yollamaya karşı çıksa da, %47 bölge halkını İŞİD'e karşı korumak için bir tampon bölge oluşturmak üzere birlik yollama fikrini desteklemektedir. %42, buna taraftar değildir.

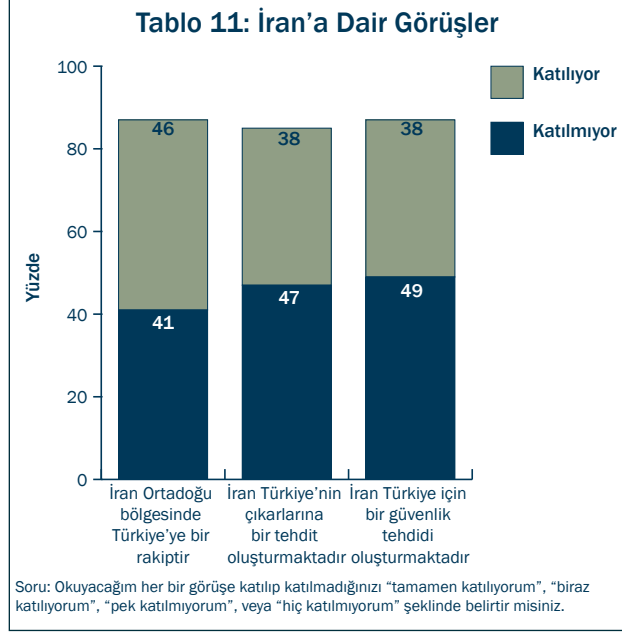
Araştırma, Türkiye kamuoyunda İŞİD karşıtlığına dair geniş bir görüş birliği olduğunu göstermektedir. Yanıt verenlerin %91'i, İŞİD'in bir terör örgütü olduğunu söylerken, %82'si İŞİD'in

Türkiye için tehdit olduğunu belirtmiştir. Ancak Türkiye'nin IŞİD'e karşı kurulan koalisyonla katılıp katılmaması ve nasıl katılacağı konusunda görüş farklılığı mevcuttur. Yanıt verenlerin yüzde otuz sekizi, Türkiye'nin bu koalisyonun tamamen dışında kalması gerektiğini söylerken, %24 Türkiye'nin koalisyona aktif şekilde katılması gerektiğini ve %23 de Türkiye'nin koalisyonu askeri olmayan yollarla desteklemesi gerektiğini belirtmiştir.

İRAN: DOST MU DÜŞMAN MI?

Yanıt verenlerin çoğu, İran'ın Türkiye'nin rakibi olduğuna inanmakla birlikte, bu ülkeyi gerçek bir tehdit olarak görmemektedir. Yanıt

verenlerin yüzde kırk altısı, İran'ı Orta Doğu'da Türkiye için bir rakip olarak nitelendirirken %41 bu görüşe katılmamıştır. Yanıt verenlerin sadece %38'i İran'ın Türkiye'nin çıkarları için gerçek bir tehdit olduğunu söylerken, %47 buna katılmadığını belirtmiştir. %38, İran'ın Türkiye'nin güvenliği açısından bir tehdit olduğuna inanırken, %49 bu görüşe katılmamaktadır.

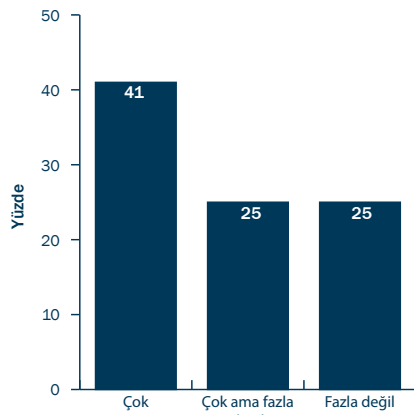
4 Göç

Suriyeli mülteci krizi, Türkiye'nin göç veren ülke konumundan transit ve göç alan ülke konumuna geçişini hızlandırmıştır. 911 kilometre uzunluğundaki Suriye kara sınırı ve güney komşusundan gelen mültecilere kapılarını açma politikası neticesinde Türkiye, Eylül 2015 itibarı ile resmi olarak 1.7 milyon Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapmaktadır. Resmi olmayan rakamlar 2 milyona kadar çıkmaktadır. Bu mültecilerin 260.000'i Türkiye genelindeki 10 ilde yerleşik 25 "geçici koruma merkezinde" barınmaktadır. Geri kalanlar bu merkezlerin dışında yaşamayı tercih etmişlerdir. Türkiye, krizin başlangıcından beri mülteciler için 5.6 milyar dolar harcamıştır.

Her ne kadar *Türkiye'nin Algıları Araştırması*, Türkiye'de göçmenlere yönelik olumsuz bir bakışı ortaya koyuyorsa da, Türkiye'deki mülteci krizinin boyutu dikkate alındığında bu sonuçlar ılımlı olarak kabul edilebilir. Yanıt verenlerin etkileyici bir çoğunluğu (%76), Türkiye'ye gelen bu göçmenlerin iltica amacıyla geldiğine inanırken, %32 çalışmaya geldiklerini, %23 sosyal yardımlardan faydalanmak için geldiklerini ve %21 aile üyeleriyle birleşim için geldiklerini düşünmektedir. Yanıt verenlerin çoğu (%41) Türkiye'de "çok fazla" yabancı olduğuna inanırken, %25 "çok ama fazla değil" demiştir. %25, "fazla değil" yanıtını vermiştir. Türkiye'nin bir kaç yıl içinde neredeyse 2 milyon mülteciye kapılarını açtığı düşünüldüğünde, toplam oranı %50 olan "fazla değil" yanıtının dengeli olduğu söylenebilir.

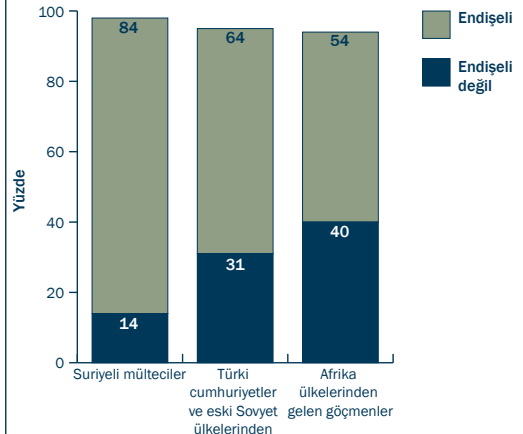
Çoğunluk, çeşitli bölgelerden gelen mülteciler konusunda endişe duymaktadır; özellikle de Suriye'den gelenlerden dolayı endişelenmektedir. Yanıt verenlerin yüzde elli dördü, Türkiye cumhuriyetleri ve eski Sovyet ülkelerinden gelenlerden endişe duyduğunu söylerken, %40 bunlardan endişelenmediğini belirtmiştir. Yanıt verenlerin yüzde altmış dördü, Afrika ülkelerinden gelenlerden endişe duyduğunu belirtirken, %31'i böyle bir endişe taşımadığını belirtmiştir. Etkileyici bir çoğunluk (%84) Suriye'den gelen mültecilerden endişe duyduğunu ifade ederken, sadece %14 endişe duymadığını söylemiştir. Benzer bir çoğunluk (%80) göçmenlerin

Tablo 12: Türkiye'deki Yabancıların Sayısı

Soru: Genel olarak, Türkiye'de doğmamış olup Türkiye'de yaşayan insanların sayısı hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizce bu sayı "çok mu fazladır", "biraz çok fakat çok da fazla değil" mi yoksa "fazla değil" mi?

Tablo 13: Mültecilere Dair Endişeler

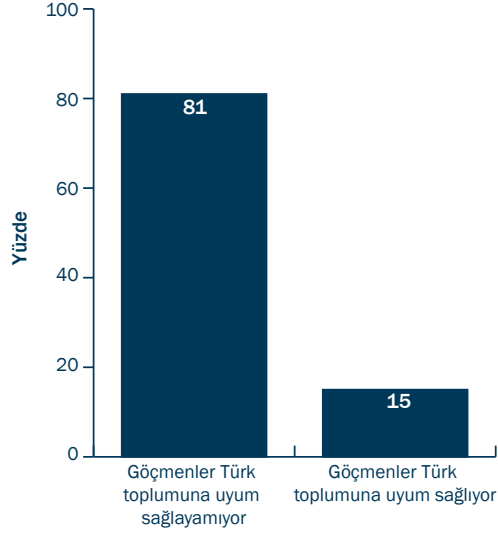

Soru: Sayacağım konular hakkında endişeli olup olmadığınızı söyleyebilir misiniz?

Türkiye toplumuna uyum sağlayamadığına inanırken, sadece %15 uyum sağlayabildiklerini söylemiştir.

Türkiye'nin mültecilere yönelik politikaları sorulduğunda, yanıt verenlerin %68'i daha kısıtlayıcı bir politika talep etmektedir. Türkiye'de yaşayan göçmenler sorulduğunda ise, yanıt verenlerin %73'ü mevcut göçmenler anavatanlarına dönmelidir şeklinde yanıt vermiş; %17, görüşünün duruma göre değişebileceğini belirtirken, %8 göçmenlere Türkiye'de kalmalarını sağlayacak yasal statünün verilmesini desteklemiştir.

Tablo 14: Göçmenlerin Entegrasyonu

Soru: Genel olarak göçmenlerin Türk toplumuna ne derece uyum sağladığını düşünüyorsunuz? "Çok mu iyi", "iyi" mi, "az" mı, yoksa "çok az" mı?

The page features a dark teal background with several horizontal white lines. Each line has small white circular dots placed at various intervals. One line near the top has four dots, another below it has five dots, and a third further down has three dots. The text is positioned in the lower-left area of the page.

G | M | F OFFICES

WASHINGTON • BERLIN • PARIS • BRUSSELS
BELGRADE • ANKARA • BUCHAREST • WARSAW

www.gmfus.org